

wybrane fragmenty:

a/ ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW
z dnia 24 marca 2000r w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów Dz.U.00.26.310 zm. Dz.U.00.107.1135:

&10

1. **Z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.**
2. Za szkodę powstałą w związku z ruchem pojazdu uważa się również szkodę powstałą:
  - przy wsiadaniu i wysiadaniu z pojazdu,
  - bezpośrednio przy załadowywaniu i rozładowywaniu pojazdu,
  - podczas zatrzymania, postoju lub garażowania.
3. Ubezpieczeniem OC objęta jest odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę ruchem tego pojazdu.
4. **Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem, najwyżej jednak do ustalonej w umowie sumy gwarancyjnej. Suma gwarancyjna nie może być niższa niż równowartość w złotych 600.000 euro, ustalona przy zastosowaniu kursu średniego walut obcych ogłaszanego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego według tabeli kursów nr 1 każdego roku, w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte ubezpieczeniem, bez względu na liczbę poszkodowanych osób.**
5. Jeżeli ubezpieczono odpowiedzialność cywilną posiadacza tego samego pojazdu na ten sam okres w dwóch lub więcej zakładach ubezpieczeń, każdy z tych zakładów ubezpieczeń odpowiada za wyrządzoną w tym czasie przez posiadacza lub kierującego pojazdem szkodę proporcjonalnie do określonej przez niego w umowie ubezpieczenia OC sumy gwarancyjnej.
6. Za szkodę wyrządzoną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odszkodowanie przysługuje również wówczas, gdy sprawca szkody na osobie nie mógł być zidentyfikowany lub gdy sprawca szkody na mieniu i na osobie nie posiadał ubezpieczenia OC. W takich przypadkach odszkodowanie jest wypłacane przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w trybie i na zasadach określonych przepisami o działalności ubezpieczeniowej.

§ 12.

Z tytułu ubezpieczenia OC zakład ubezpieczeń również jest zobowiązany do:

- zwrotu uzasadnionych okolicznościami zdarzenia kosztów mających na celu zapobieżenie zwiększeniu szkody,
- pokrycia niezbędnych kosztów obrony sądowej przeciw roszczeniom osoby trzeciej w sporze prowadzonym na polecenie zakładu ubezpieczeń lub za jego zgodą.

b/ **Art. 444. polskiego kodeksu cywilnego stanowi:**

- §1. W razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje **wszelkie wyniki z tego powodu koszty.** **Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu.**
- §2. Jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo, jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.
- §3. Jeżeli w chwili wydania wyroku szkody nie da się dokładnie ustalić, poszkodowanemu może być przyznana renta tymczasowa.

Nierealizowanie w/w uregulowań prawnych, co roku jest źródłem:

- z jednej strony gigantycznych oszczędności finansowych, które osiągają wszyscy działający na polskim rynku ubezpieczyciele czyli jest osiąganiem nienależnych korzyści;
- z drugiej strony jest źródłem ogromnych strat w budżetach domowych osób poszkodowanych i ich rodzin (brak dochodu, wydatki na pokrycie kosztów leczenia) i równoległe niewyobrażalnych strat ekonomicznych w gospodarce całego kraju (publiczne środki na leczenie poszkodowanych, renty, nieproduktywność osób okaleczonych co powoduje spadek wpływów z podatków).

KOMENTARZ DO ROSZCZEŃ:

- **WYŁOŻENIE Z GÓRY SUMY POTRZEBNEJ NA POKRYCIE KOSZTÓW LECZENIA**
– **PODSTAWA PRAWNA art. 444 § 1 K.C.**

W rachubę wchodzi koszty leczenia w szerokim tego słowa znaczeniu takie jak: pobyt w zakładzie opieki zdrowotnej, koszty dodatkowej opieki pielęgnacyjnej tj. pomoc osoby trzeciej, konsultacje u wybitnych specjalistów, lepsze odżywianie i odpowiednie leczenie tj. wydatki na lekarstwa, rehabilitacja w tym specjalistyczna, sumy wydawane na przewóz poszkodowanego do szpitala bądź na zabiegi tj. korzystanie ze szczególnych środków komunikacji itp.

1969.06.26 wyrok SN U II PR 217/69 OSNC1970/3/50

W sytuacji konkretnego zagrożenia całkowitą ślepotą szukanie pomocy i porady u wybitnych specjalistów oraz w znanym zakładzie leczniczym nie może być uznane za zbędne, obowiązek więc zwrotu kosztów związanych z tym wydatków objęty jest przepisem art. 444 § 1 k.c. Zatem, uzasadnione jest też żądanie pokrycia lub zwrotu kosztów wynikłych z korzystania z prywatnej praktyki lekarskiej, a także kosztów zabiegów w czołowych zagranicznych placówkach medycznych. Ustalone orzecznictwo przyjmuje, że w ramach przepisu mieszczą się również sumy pieniężne wydane na przejazdy członków rodziny poszkodowanego w celu odwiedzin go w szpitalu, jeśli stanowiło to otuchę w cierpieniach (glosa Szpunara do wyr. SN z dnia 04.07.1969r).

1973.05.21 wyrok SN II CR 194/73 OSP 1974/4/83

Wydatki ponoszone na podawanie choremu bardziej wyszukanych potraw, dostarczanie większych ilości owoców, słodyczy itp. choćby z punktu widzenia czysto lekarskiego chorey nie wymagał specjalnej diety, są z reguły celowe, chyba że byłyby wyraźne zalecenia lekarskie, nakazujące ograniczenie diety. Przez swój dodatni wpływ psychiczny na chorego przyspieszają one bowiem proces leczenia. Dlatego też zwrot tych wydatków znajduje usprawiedliwienie w art. 444 § 1 k.c., który nakazuje zwrot „wszelkich kosztów” wynikłych w związku z uszkodzeniem ciała lub wywołaniem rozstroju zdrowia.

1971.10.07 wyrok SN II CR 427/71 OSP 1972/6/108

W skład kosztów wynikłych z powodu uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, o których mówi art. 444 § 1 k.c., wchodzi nie tylko koszty leczenia w ścisłym tego słowa znaczeniu, lecz także wydatki związane z odwiedzinami chorego w szpitalu przez osoby bliskie. Odwiedziny te są niezbędne zarówno dla poprawy samopoczucia chorego i przyspieszenia w ten sposób leczenia, jak i dla kontaktu rodziny z lekarzami w celu uzyskania informacji i wskazówek o zdrowiu chorego i jego potrzebach.

1967.04.14 wyrok SN I PR 100/67 LEX nr 13929

Stosownie do przepisu art. 444 § 1 k.c. na żądanie poszkodowanego (przez uszkodzenie ciała lub wywołania rozstroju zdrowia) zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną m.in. na koszty przygotowania się inwalidy do innego zawodu. Przepis ten mający umożliwić poszkodowanemu – inwalidzie maksymalne – w granicach dłań dostępnych – przystosowanie się do zmienionych warunków bytowania w wyniku nabytego z winy pozwanego kalectwa, obejmuje również koszt nabycia niezbędnych urządzeń, które mają inwalidzie dać możliwość samodzielnego poruszania się jako jednego z elementów przygotowania się do innego zatrudnienia. Obowiązek wyłożenia przez zobowiązanego z góry niezbędnej kwoty nie jest uwarunkowany wykazaniem przez poszkodowanego, że istotnie już taki wydatek poniósł w związku z czym nie może być mu przeciwstawiony zarzut przedwczesności żądania, mający wynikać z faktu niepoczynienia takiego wydatku lub starań o przydział bezpłatny takiego urządzenia.

- **ŚWIADCZENIE Z TYTUŁU ZWIĘKSZONYCH POTRZEB**

– **PODSTAWA PRAWNA art. 444 § 2 K.C.**

Świadczenie na zwiększone potrzeby jest świadczeniem przyszłym mającym na celu wynagrodzenie szkody polegającej na konieczności stałych wydatków.

Nie ma tu obowiązku zachowania drobiazgowej dokładności przy obliczaniu wysokości wypłaty z tego tytułu. Z natury rzeczy wynika, że konkretyzacja wymienionych okoliczności może nastąpić dopiero w przyszłości – nie jest to roszczenie regresowe przeciw zobowiązanemu do naprawienia szkody. **Jest tak dlatego, że poszkodowany może nie dysponować na razie odpowiednimi środkami pieniężnymi na dokonanie wydatków, które są jednak konieczne.** Wystarczy zatem, że poszkodowany udowodni istnienie zwiększonych potrzeb, stanowiących następstwo czynu niedozwolonego. Błędne jest więc stanowisko, że konieczne jest przedstawienie dokumentów potwierdzających wydatki

- REVITA jeśli już leżeć to bezpiecznie -

ponoszone z tego tytułu. Tego typu dowód dotyczy tylko wynikającego z art.444 § 1 zwykłego zwrotu wydatków poniesionych dotychczas.

Renta z tytułu zwiększonych potrzeb należy się poszkodowanemu bez względu na to czy są one zaspokajane, czy nie [orzeczenie Sądu Najwyższego z 11/03/1976r – IV CR 50/76 Nowe Prawo 1978, nr 6, str. 964].

Nie zwalnia z obowiązku płacenia renty fakt, że pomocy poszkodowanemu udziela i sprawuje nad nim opiekę nieodpłatnie – członek rodziny [orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 04/03/1969r, I PR 28/69, OSN 1969 poz. 229]).

Świadczenie na zwiększone potrzeby może mieć charakter okresowy – przy następstwach długotrwałych ale odwracalnych wypłacane jest przez czas określony lub może mieć charakter stały przy następstwach nieodwracalnych – wówczas wypłacane jest dożywotnio.

Te świadczenie na rzecz ofiary wypłacane jest co miesiąc. Miesięczna kwota renty **musi w pełni pokrywać wszystkie koszty** wynikające (w tym przedziale czasowym) ze zwiększonych potrzeb poszkodowanego.

1996.05.24 wyrok s.apel. U III APr 7/96 OSA 1997/6/18 w Katowicach

Zwiększenie się potrzeb poszkodowanego stanowi również podstawę (art. 444 § 2 k.c.) przyznania konkretnej renty z tego tytułu. Zwiększenie bowiem potrzeb stanowi również szkodę przyszłą, wyrażającą się w stale powtarzających się wydatkach na ich zaspokojenie (np. konieczność stałego leczenia, zabiegów, kuracji, opieki osób trzecich, specjalnego odżywiania itp.).

1976.03.11 wyrok SN U IV CR 50/76 OSNC 1977/1/11

glosa: Rezler J. NP 1978/6/964

przeгляд orzeczn.: Panowicz-Lipska J. Radwański Z. NP 1979/6/76

Przyznanie renty z tytułu zwiększonych potrzeb na podstawie art. 444 § 2 k.c. nie jest uzależnione od wykazania, że poszkodowany te potrzeby faktycznie zaspokaja i ponosi związane z tym wydatki. Do przyznania renty z tego tytułu wystarcza samo istnienie zwiększonych potrzeb jako następstwo czynu niedozwolonego.

1972.11.28 wyrok SN I CR 534/7 LEX nr 7187

W sytuacji, gdy poszkodowany na skutek szkody na osobie wywołanej czynem niedozwolonym musi korzystać z opieki osoby trzeciej i ponosi wydatki związane z koniecznością stałego leczenia się a opiekę tę sprawują rodzice poszkodowanego, nie jest konieczne przy ocenie zasadności żądania renty dochodzonego w procesie cywilnym wykazanie, że poszkodowany wydatki te faktycznie ponosi; dla zasądzenia renty wystarcza bowiem samo istnienie powyższych potrzeb u poszkodowanego jako następstwo czynu niedozwolonego.